

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Útvar odborného vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov
Nám. slobody č.6, P.O. BOX č.100, 810 05 Bratislava 15

Ev.č.: SKA2010019

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrovaní leteckej nehody

lietadla typu **CESSNA 172 S**

poznávacej značky **OM-AKT**

Dátum 12.08.2010

Miesto: LZMA

A. ÚVOD

Odborné vyšetrowanie leteckej nehody [LN], vážneho incidentu [VI] bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetrowanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve a s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetrowaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetrowanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetrowania je zistenie príčin vzniku leteckej nehody, vážneho incidentu a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti, alebo iné dokumenty vzťahujúce sa k odbornému vyšetrowaniu predmetnej leteckej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých nehôd a vážnych incidentov s obdobnými príčinami.

Prevádzkovateľ:	AIR CARPATIA, s.r.o., Slowackého 24, 821 04 Bratislava
Vlastník:	AV-TEAM, s.r.o., Mierová 179, 821 05 Bratislava
Typ lietadla:	CESSNA 172 S
Poznávacia značka:	OM-AKT

Miesto vzletu:	LZDB
Miesto pristátia:	LZDB
Fáza letu:	medzipristátie LZMA
Dátum a čas nehody:	12.08.2010, 08:56

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 12.08.2010 vykonala posádka so zapožičaným lietadlom typu Cessna 172 S, poznávacej značky OM-AKT súťažný navigačný let z letiska Dubnica nad Váhom (ďalej len „LZDB“) a späť s medzipristátím na letisku Martin – Tomčany (ďalej len „LZMA“).

Pri medzipristátí na LZMA lietadlo z výšky cca 2 m tvrdo dosadlo na vzletovú a pristávaciu dráhu.

Posádka ukončila súťažný let na LZDB.

Posádka lietadla nebola zranená.

Na vyšetrovanie príčin vzniku predmetnej udalosti boli ustanovení:

Ing. BENEK Igor predseda odbornej vyšetrovacej komisie

Lic. MIČEKOVÁ Jaroslava člen odbornej vyšetrovacej komisie

Správu vydáva:

Útvar odborného vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov

Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Dňa 12.08.2010 vykonala ruská posádka so zapožičaným lietadlom poznávacej značky OM-AKT v rámci 17. FAI majstrovstiev sveta v leteckej navigácii – Rally 2010 súťažný navigačný let s medzipristátím („touch and go“) na LZMA s úlohou - presnosť pristátia do vyznačeného priestoru.

Konečná fáza priblíženia bola na veľmi malej rýchlosti s lietadlom značne „natiahnutým“ nad horizont a po stiahnutí prípusť plynú na voľnobeh došlo k vysokému podrovnaniu lietadla, ktoré následne prešlo do pádu po krídle na pravú stranu.

Lietadlo tvrdo dosadlo, cca z výšky 2-3 m na pravé koleso hlavného podvozku s následným súčasným dosadnutím na ľavé koleso hlavného podvozku a predný podvozok.

Posádka lietadla si neuvedomila, že došlo k poškodeniu lietadla po tvrdom dosadnutí do vyznačeného priestoru a po vykonaní letného pristátia pokračovala v lete na LZDB.

Posádke lietadla bolo oznámené možné poškodenie podvozku a v ďalšej fáze letu pokračovala mimo leteckej súťaže. Z tohto dôvodu na LZDB bola organizátorom vyhlásená pohotovosť.

Posádka s lietadlom pristála na LZDB bez ďalšieho poškodenia.

Posádka lietadla nebola zranená.

Denná doba: Deň

Letecká nehoda bola organizátorom súťaže oznámená na Útvar odborného vyšetrovania leteckých nehôd a incidentov.

1.2 Zranenie osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Iné osoby
Smrteľné	-	-	-
Ťažké	-	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranenia	2	-	

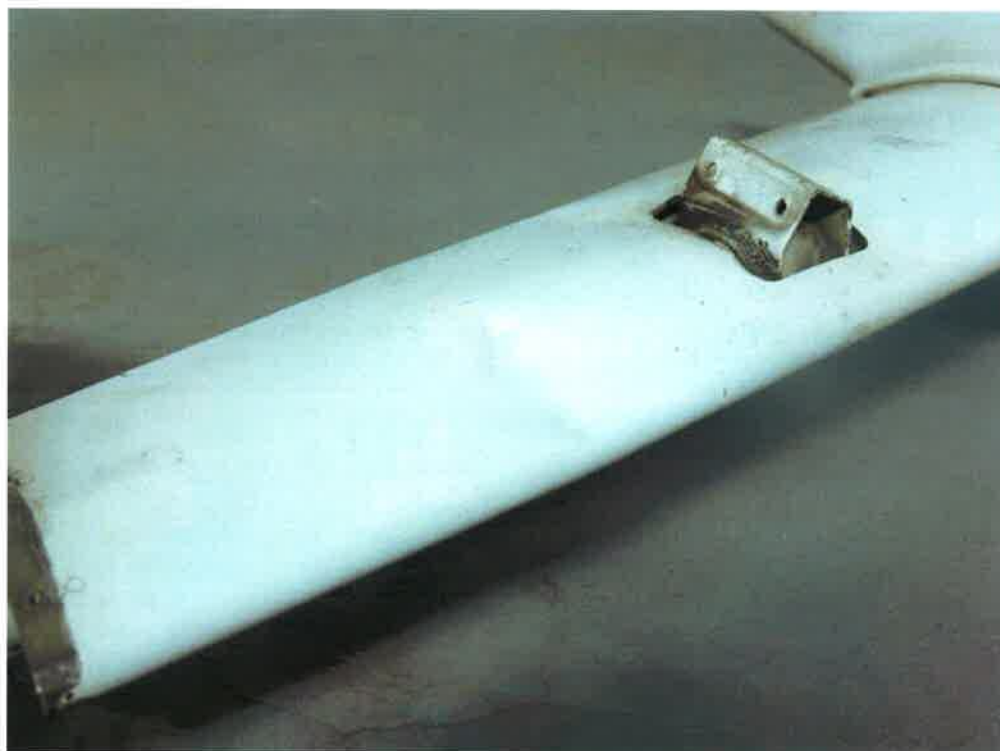
1.3 Poškodenie lietadla

Lietadlo bolo pri leteckej nehode poškodené v malom rozsahu.

Po obhliadke lietadla technikom boli zistené nasledovné poškodenia:

- zvlnený poťah medzi prednou prepážkou dverí (krídlou vzperou) pravého pilota a uchytaním pravého MLG
- prehnutá trubka pravého podvozku a deformovaný kryt v oblasti stúpačky pravého podvozku
- zlomený aerodynamický kryt (plastový) smerového kormidla
- ohnutý koniec cca 2cm pravého výškového kormidla
- preličený poťah trupu
- zlomenie výstuhy na pravej výškovke.

1.4 **Ďalšie škody**

Útvary odborného vyšetovania leteckých nehôd a incidentov neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o posádke

Veliteľ lietadla – pilot:

občan Ruskej federácie, vek 49 rokov,

držiteľ preukazu leteckého personálu súkromný pilot / PPL(A) č. N°000404, vydaný Air Transport Department Ruskej federácie, dňa 30.09.2002

Kvalifikácie: SEP(L) s vyznačenou platnosťou do 28.10.2011
Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 2. triedy s vyznačenou platnosťou do 28.10.2010

Letové skúsenosti:

Celkom nalietal: 421 h 09 min a 1242 letov

Navigátor - pilot:

občan Ruskej federácie, vek 55 rokov,

držiteľ preukazu leteckého personálu obchodný pilot / CPL(A) č. N°004826, vydaný Federal Aviation Authority Ruskej federácie, s vyznačenou platnosťou do 28.10.2010.

Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti 1. triedy s platnosťou do 28.10.2010

Letové skúsenosti:

Celkom nalietal: 5856 h 28 min a 19314 letov k 10.07.2010

1.6 Informácie o lietadle

a) Drak

typ: CESSNA 172 S, poznávacia značka: OM-AKT

výrobné číslo: 172S8456, rok výroby: 2000

výrobca: CESSNA AIRCRAFT COMPANY, WICHITA, USA

od výroby odlietal celkom: 2356 h 45 min a 1839 letov k 14.06.2010

Osvedčenie letovej spôsobilosti č.: 0893/02, vydané Leteckým úradom SR dňa 24.09.2009 s vyznačenou platnosťou do 23.09.2010.

b) Motor

typ: LYCOMING, výrobné číslo: L-28918-51A, model: IO-360L2A

výrobca: TEXTRON Lycoming, USA

c) Vrtuľa

typ: McCAULEY, výrobné číslo: 1A170E/JHA7660

výrobca: McCauley Propeller Systems, Wichita, USA

d) Hmotnosť lietadla v čase vzniku leteckej nehody:

Hmotnosť lietadla v čase vzniku leteckej nehody bola v povolenom rozsahu.

1.7 Meteorologická situácia

Neuvádza sa.

1.8 Navigačné zariadenia

Lietadlo bolo vybavené pre lety VFR.

1.9 Spojovacia služba

Lietadlo bolo vybavené palubnou rádiostanicou pre možnosť obojstranného rádiového spojenia v každom okamihu letu so všetkými leteckými stanicami.

1.10 Informácie o letisku medzipristátia

LZMA je verejné vnútroštátne letisko, s nepravidelnou prevádzkou, ktoré leží 2 km východne od centra mesta Martin. Pre prevádzku lietadiel sa používa trávnatá RWY 18L / 36R a v čase vzniku leteckej nehody vyhovovala na vykonanie predmetného letu.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Lietadlo nebolo vybavené letovými zapisovačmi.

1.12 Popis miesta nehody a trosiek

Neuvádza sa.

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Neuvádza sa.

1.14 Požiar

Neuvádza sa.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 Testy a výskum

Neuvádza sa.

1.17 Informácie o organizácii a riadení

Neuvádza sa.

1.18 Doplnkové informácie

Neuvádza sa.

1.19 Spôsoby vyšetrovania

Boli použité bežné spôsoby vyšetrovania.

2. ANALÝZA

2.1 Pri medzipristátí na LZMA, pilot v konečnej fáze pristával pri veľmi malej pristávacej rýchlosti, s veľkým uhlom nábehu natiahnutia lietadla nad horizont. Pilot po stiahnutí prípuste motoru na voľnobeh vykonal vysoké podrovanie, ktoré vyústilo do pádu lietadla po krídle, približne z výšky 2-3 m, s tvrdým dosadnutím na pravé koleso hlavného podvozku, s následným súčasným dosadnutím na ľavé koleso hlavného podvozku a predný podvozok.

Posádka v čase leteckej nehody nebola pod vplyvom alkoholu, drog ani bežných liečiv, ktoré mohli znížiť pozornosť počas letu.

2.2 Posádka mala platné kvalifikácie na vykonanie predmetného letu.

2.3 Pri tejto leteckej nehode nebol nikto zranený.

2.4 Lietadlo pred kritickým letom spĺňalo podmienky letovej spôsobilosti.

2.5 Lietadlo bolo pri leteckej nehode poškodené v malom rozsahu.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku leteckej nehody

- nezvládnutie techniky pilotáže posádkou lietadla
- vysoké podrovnanie a pád lietadla po krídle s následným tvrdým dosadnutím.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Organizátor súťaže prijal nasledovné preventívne opatrenia:

- posádka lietadla bola po lete diskvalifikovaná zo súťaže
- bol vykonaný poletový rozbor z leteckej nehody s pilotmi súťaže pred ďalším pokračovaním v súťažných letoch.

V Bratislave, 17.12.2010

Ing. BENEK Igor

.....

Lic. MIČEKOVÁ Jaroslava

.....